

.....

Marianne Levinsen

cand.scient.pol. og fremtidsforsker
i Fremforsk – Center for
fremtidsforskning

Folkekirken anno 2035

- Et bud på fremtidens folkekirke

Folkekirken er en særlig historisk institution, som på en gang er sig selv som katten på vejen ”Jeg er sgu min egen” og så alligevel tæt knyttet og afhængig af statens finanser og regulering af organisationen. Derfor har vi et Kirkeministerium, som kan udmønte regler i folkekirken, for at de også gælder i landet største medlemsorganisation kaldet folkekirken. Denne sindrige organisation, som veksler mellem folkelig indflydelse og statslig styring er resultat af en historisk politisk udvikling i mere end 100 år.

Samtidig er folkekirken den mindste administrative myndighed, vi har i Danmark, i form af sogne. Vi har lige gennemført en analyse af bosætning i Danmark, hvor det er tydeligt, at sogn som enhed har betydning for bosætningen, idet stort set alle landets kommuner, også de med generel befolkningstilbagegang, har vækst i enkelte sogne i kommunen.

Når man skal beskrive folkekirken om 13 år kan det gøres på forskellige måder enten ved at beskrive de overordnede tendenser, som kommer til at præge folkekirken eller for eksempel lave et scenarie på folkekirken anno 2035. Jeg har valgt at tegne et muligt billede på folkekirken i 2035 baseret på min viden om folkekirke, samfund og fremtiden.

Kirkeministeriet nu en selvstændig styrelse i Kulturministeriet

I 2035 er Kirkeministeriet ikke længe et selvstændigt ministerium, men en del af Kulturministeriet en såkaldt særlig styrelse for folkekirken, kristendom og andre religiøse anliggender.

Som en del af tidsånden i 20'erne syntes regering og folketing ikke længere, at det var nødvendigt at opretholde et selvstændigt ministerium, det måtte kunne klares via en selvstændig enhed under Kulturministeriet, som jo altid har været sammensurium af mange forskellige enheder og interesser.

Det har ikke ændret det store, dog har fordelingen af midler taget en drejning, således at en større andel af midler og opmærksomhed går til andre religiøse samfund og organisationer end folkekirken. Det kan politisk være lidt svært at få kontakt til folketing og regering, da der ikke længere er et selvstændigt kirkeudvalg, men nu et fælles Kultur- og Kirkeudvalg. Konkurrencen om den politiske opmærksomhed er skærpet, og biskopperne syntes, det er så svært at få hul igennem, når vigtige folkekirkelige temaer skal håndteres politisk.

Folkekirken som organisation

Folkekirken har i mange år nydt det særlige privilegie at være finansieret af finansloven dog primært af de kirkeskatter, som medlemmer af folkekirken betaler. Dog tog kritikken af, at alle danskere via finansloven yder et tilskud til aflønning af præsterne til i løbet af 20'erne og som konsekvens, ydes der i 2035 primært tilskud til folkelige aktiviteter og bygninger. Lønningerne må kirkeskatten tage sig af.

Ellers fungerer folkekirken som den plejer med 10 stifter og biskopper plus Grønland. Der er flere samarbejder mellem administrationerne for at effektivisere og øge servicen til menighedsrådene. Der blev i 2025 foreslået en kirkelig reform, hvor man reducerede

de 10 stifter til 5, som vi kender fra regioner. Bølgerne gik højt, og for en gang skyld var hele det kirkelige landskab enige om, at den geografiske forankring og den betydning for at være folkets kirke, dvs. der hvor mennesker bor i det hele ganske land, skulle fastholdes.

Alternativt ville stifterne ende som regioner blot blive centralt styrede enheder uden kontakt og forankring lokalt. Derfor endte det med, som så mange andre gange i folkekirkens historie, at den store storm lagde sig, og tingene fortsatte, som de plejede.

Dog er der de sidste 10 år sket langt mere administrativt og økonomisk samarbejde mellem stifterne, så der er en landsdækkende folkekirkelig organisation, som servicerer hele landet. Ikke mindst er der sket en automatisering af standardhenvendelser og sager som ved hjælp af kunstig intelligens gør det muligt at få langt hurtigt svar og tilladelser til byggeri mv. for menighedsrådene.

Danskerne og talrige lokale fællesskaber i kirken

Danskerne har de seneste 10 år oplevet fremgang i velstanden som de sidste mere end 150 år, og derfor har de store forventninger til livets materielle niveau og ikke mindst til den mentale helbred og et meningsfyldt indhold i livet i fritiden.

Det mentale og eksistentielle er i centrum for mange mennesker. Den øgede velstand gør os ikke nødvendigvis lykkelige. Mange oplever også, at lykkepiller og individuelle samtaler hos psykologen heller ikke ændrer på den mentale balance og overskud. Der er de

Foto: XXXXXXX

Marianne Levinsen har siden 2006 arbejdet professionelt med især med megatrends, globalisering, virksomheder, arbejdsmarked, generationer, digitalisering, ledelse, de unge, kommunikation, detailhandel, forbrugere for virksomheder og offentlige organisationer i både Danmark og Norden. Hun er en engageret og energisk foredragsholder, og har en baggrund som medarbejder, leder og konsulent i både private og offentlige virksomheder. Hun har arbejdet i folkekirken i mere end 10 år som fuldmægtig i Kirkeministeriet (1992-1995), som konsulent i Landsforeningen af Menighedsråd 1998-2000) og som stiftskontorchef i Aarhus stift (2000-2006).

sidste 10 år opstået en bevidsthed om, at vi mennesker uanset tidsalder har brug for at høre til og være del af fællesskaber med andre, hvor vi oplever ægte engagement og ønske om dialog og forståelse med andre mennesker. Mange danskeres tilværelse er præget af højere geografisk mobilitet samt automatisering af mange arbejdsgange og henvendelser til og fra institutioner og organisationer. Følelsen af at være et selvstændigt svævende molekyle i universet giver stor frihed, men også stor ensomhed.

Menighedsråd og præster har de seneste 10 år arbejdet hårdt for at kunne tilbyde endnu flere fællesskaber, hvor man kan dele sin tro eller tvivl i troen såvel som medlem som ikke-medlem af folkekirken. Netop de yngre generationers "Generation Z" født i 1990 til 2001 og generation

"New Millenium" født fra 2002 til 2012 og deres ægte engagement ikke kun i klima, men også den sociale bæredygtighed de steder, hvor de bor og lever, har givet mange kirker og menigheder en masse ny energi og optimisme.

Derfor er kirker og menighedsråd begyndt at udvikle nye typer af fællesskaber afhængig af det lokale miljø, som de opererer i. Nogle steder er det ture i naturen med fokus på gang og dialog om udvalgte eller frie temaer. Andre steder er opbygning af stærkere lokale frivillige netværk til at hjælpe og besøge sognets svageste. I de større byer er der åbne cafeer med tilbud om samtale og ægte dialog til de mange unge, som kæmper med usikkerhed og tristhed, selv om det udefra ser så perfekt ud det hele.

Nye fællesskaber gennem livet

Der er stadig de historisk klassiske fællesskaber for dem, som kommer i kirken, men bevidstheden om, at kirken skal være medspiller på at forme nutidens og fremtidens fællesskaber blandt mennesker i lokalområdet er øget markant de seneste år. De steder, hvor man er fortsat med at dyrke den lukkede klub for menigheden, er aktiviteter og tilgang meget vigende. Derimod har andre kirker og sogne formået at opbygge nye samarbejder med relevante organisationer. Det kan være en borgerforening eller et landsbyråd, hvor de i fællesskab sørger for at bygge nye og tættere fællesskaber op lokalt på tværs af alder, køn og andet.

Mange steder har man forstået, hvor vigtig det er at være til stede, når mennesker står i livsovergange og situationer. Gode tilbud med spændende indhold og aktiviteter tiltrækker måske nye mennesker, men samtidig er det alt afgørende at opbygge nye relationer med andre, som vi sammen med skaber et fællesskab.

Livet igennem skifter vores behov og ønsker for fællesskaber afhængig af livsfase ung, forældre eller senior og især i overgange mellem de forskellige livsfaser, så opstår ønsket om at finde et nyt og berigende fællesskab at være en del af og yde til.

I 2035 blomstrer folkekirken som en integreret del af de mangfoldige lokale fællesskaber! ■